

ROUTE WEDEROPBOUWPANDEN

OPEN MONUMENTENDAG HARDINXVELD-GIESSENDAM 2024

gebouwd in de naoorlogse jaren vijftig en zestig van de twintigste eeuw

START ROUTE: HERVORMDE KERK BIJ OP- EN AFRITTEN A15 NIEUWEWEG

Let goed op het overige verkeer en maak op verschillende plaatsen een stop

om rond te kijken naar de panden en hun omgeving. Veel plezier onderweg!

Nieuweweg 57	Hervormde kerk
Rivierdijk 668-669	boven- en onderwoning
Rivierdijk 586	loopbrug over de Rivierdijk
Rivierdijk 586	Scheepswerf De Merwede Utiliteitsgebouw
Rivierdijk 381	dubbel woonhuis
Buurt 4	eenvoudige woning
Kon. Wilhelminalaan 2	vrijstaande woning
Buurt 6	voorheen ijzerwinkel en woning
Buurt 42	vroeger slagerij
Jan Steenstraat	rij koopwoningen
Frans Halsstraat	rijwoningen aan singel
Hobbemastraat 3	Merwedeschool
Hobbemastraat 2-12	rij huurwoningen
Weteringstraat 31	woning
Nassaustraat	complex flatwoningen
Prins Bernhardstraat	huurwoningen
Prinses Marijkestraat	sociale woningbouw
Kon. Wilhelminalaan 126	vrijstaande woning
Kon. Wilhelminalaan 144	voormalig complex duplexwoningen

realisatie en uitgave
Comité Open Monumentendag
Hardinxveld-Giessendam

met dank aan
Stichting Cultuur in Hardinxveld-Giessendam (Hans Biemans, Jaap van Houwelingen, Dick de Jong, Cora de Kok, Peter van Wijngaarden).

stichting ondersteunt
culturele activiteiten in
Hardinxveld-Giessendam

Parallelweg 3	vrijstaande woning
Binnendams 118/Spoorweg 2	voorheen kruidenierswinkel en zuivelwinkel
Stationsstraat 2	spoorwegstation
Stationsstraat 4	vroegere ambtswoning burgemeester
Stationsstraat 6	voormalige pastorie
Stationsstraat 12	gebouwd als woning-notariskantoor
Stationsstraat 20	kerkgebouw Gereformeerde Kerk PKN
Boorstraat	sociale woningbouw arbeiderswoningen
Pulsstraat	sociale woningbouw
Stationsstraat 27	voorheen MULO school
Stationsstraat 1 t/m 15	rij wederopbouwwoonwoningen
Stationsdwarsstraat	twee directiewoningen
Damstraat	voormalige winkelgalerij (wederopbouw)
Damstraat	vroegere ijzerwinkel (wederopbouw)
vervolg route via Kerkweg, Peulenstraat en Talmastraat	
Troelstrastraat 5	zalencomplex Werf Merwedestichting
Troelstrastraat 26 t/m 36	bedrijfswoningen
Kuijperstraat	koopwoningen
Peulenlaan 2 t/m 6	sociale woningbouw
Peulenlaan vanaf nr 3	flatwoningen
via Wieling (indien gewenst) terug naar Nieuweweg 57	
Nieuweweg 57	

EINDE VAN DE ROUTE – DANK VOOR UW DEELNAME

OPEN MONUMENTENDAG 2024

WEDEROPBOUWPANDEN JAREN '50 EN '60

FOTO'S + INFORMATIE BIJ DE ROUTE

De samenstelling van de route en het verzamelen van informatie is met zorgvuldigheid gebeurd. Wil u fouten en onduidelijkheden melden aan: info@cultuurhg.nl

DJ | OVINST | OMD | INFORMATIEBLAD 24 | 22.07.2024

INLEIDING

Na de Tweede Wereldoorlog was de woningnood groot. Door schaarste aan goede bouwvakkers, geld en materialen kwam het oplossen van de woningnood traag op gang. In het begin liep deze zelfs op vanwege het grote aantal (uitgestelde) huwelijken en de 'babyboom'. Bovendien liep Nederland niet voorop bij de toepassing van nieuwe bouwtechnieken. Men bleef tot in de jaren vijftig traditioneel bouwen (baksteen of kalkzandsteen en houten vloeren of uit in het werk gestort beton). In de omringende landen was men al op systeembouw overgestapt.

Pas in de jaren vijftig kwam de woningproductie in Nederland in een stroomversnelling en kwamen de typerende en herkenbare wederopbouw wijken tot stand. Desondanks bleef echte woningnood tot ver in de jaren zestig bestaan.

Nieuweweg 57

'De Nieuwe kerk'. Kerkgebouw van de Hervormde gemeente Giessendam Neder-Hardinxveld. Gebouwd in 1955 naar ontwerp van ing. A. Penning. Aannemers Fa. M. Stout en wed J.W. van der Meijden. Aantal zitplaatsen 450. Zogenaamde wederopbouwkerk met dakruiter.

Later zijn aan de voorgevel, links en rechts van de entree twee kleine uitbreidingen gemaakt.

<https://reliwiki.nl/index.php/Hardinxveld-Giessendam, Nieuweweg 57 - Nieuwe Kerk>

Dubbele dijkwoning Rivierdijk 668-669.

Vrijstaande woning met onder een tweede woning. Gebouwd in 1958 voor dhr. W.C. van Dijk, door aannemer H. Dankers te Hardinxveld-Giessendam.

Scheepswerf De Merwede: loopbrug, 1960

De loopbrug vormt de verbinding tussen de werf en het utiliteitsgebouw. Het verkort de afstand aanzienlijk en het personeel hoeft niet telkens de dijk met druk verkeer over te steken.

Rivierdijk 586: Scheepswerf De Merwede: utiliteitsgebouw met kantoren, kantine en stalling.

Op 31 augustus 1956 werd de eerste paal geslagen voor de bouw van een utiliteitsbouw, binnendijs tegenover het werfterrein. Op 18 september 1957 werd het hoogste punt bereikt. Aannemer: Fa. Stout. (foto van achterzijde)

Rivierdijk 381

Dubbel woonhuis, typerend voor de tijd van de bouw in vrij eenvoudige vorm.

Buurt 4

De voormalige groentewinkel van Pieter den Breejen. Door de nieuwe bewoners teruggebracht in de oude stijl. Uit de tijd dat op de Buurt nog veel winkels waren.

Koningin Wilhelminalaan 2

Vrijstaande woning ter vervanging van in de oorlog door een bombardement een vernielde woningen, waarbij 11 doden te betreuren waren.

Buurt 6

De voormalige winkel van Jacob Coenraads. In deze 'Winkel van Sinkel' er was 'van alles te koop', boven aan de Koningin Wilhelminalaan (Buldersteeg).

Buurt 42

De voormalige slagery van Jacob Potters. In de oorlog is de Joodse slagersfamilie Meijboom van hieruit afgevoerd naar een concentratiekamp

BOVEN-HARDINXVELD

In de jaren '50 en '60 zijn in Boven-Hardinxveld veel woningen gebouwd. Begin jaren '50 door de woningbouwvereniging en door Scheepswerf De Merwede, voornamelijk arbeiderswoningen.

De straatnamen van de wijk (ten westen van de Koningin Wilhelminalaan) waarin dit gebeurde verwijzen naar het Oranjestad. De woningen in de 'Schilderswijk' werden eind jaren '50 gebouwd, dus later en dat is goed te zien. Ze zijn wat groter en wat luxer. Door vernieuwbouw wordt het onderscheid echter steeds minder.

Jan Steenstraat

Ook in de oostelijke uitbreidingswijk werd volop gebouwd. Links op de linker foto is nog een gedeelte van de Gereformeerd Kerk van Boven-Hardinxveld te zien.

Frans Halsstraat

Haaks op de Jan Steenstraat kwam een breed opgezette straat met in het midden een waterpartij. Deze singel gaf de straat iets van luxe. Hier werden ook door plaatselijke bedrijven huizen gekocht, bedoeld voor het personeel. Ook dat was een onderdeel van het oplossen van de woningnood.

Hobbemastraat 3

Merwedeschool, gebouwd in de typische stijl van de overgang van de jaren 50 naar de jaren 60. In 1954 ontwierp de Sliedrechtse architect Van den Hout een gebouw met 5 leslokalen en een handwerklokaal. De gemeente wilde eigenlijk een gebouw van twee verdiepingen, maar dat vond de architect 'geen gezicht' op die plek. De bouw heeft uiteindelijk fl. 230.000 gekost.

Hobbemastraat

Rij eenvoudige eengezinswoningen in een iets luxere stijl.

Weteringstraat 31

Helpt van dubbel woonhuis, met aanbouw.

Koningin Wilhelminalaan 126.

Vrijstaand woonhuis in nog authentieke vorm. Aan de raamindeling is wat soberheid af te zien, de erker met luifel toont wat luxe. Het grindpad past er goed bij.

Nassastraat

Eind jaren 50 verschenen in Boven-Hardinxveld de eerste flatwoningen.

Koningin Wilhelminalaan 144 t/m 158

Voormalige duplexwoningen. In 1949 werden hier een aantal duplexwoningen gebouwd. Een duplexwoning is een woning, hetzij een eengezinswoning of een woning in een meergezinshuis, die (al dan niet tijdelijk) gesplitst is in twee deelwoningen. Is inmiddels grondig verbouwd.

Overige bebouwing oranje straten

Pr. Bernhardstraat.

Prinses Marijkestraat

Een van de eerst bebouwde straten in deze uitbreidingswijk, opvallend ruim van opzet.

Koningin Wilhelminalaan 160.

De Brandweerka-zerne is in 1953 gebouwd door aannemer Elias de Kok. Later is er nog een slangenmast naast geplaatst. In een van de bovenwoningen woonde de brandweercommandant.

Parallelweg 111-112.

Twee onder een kap woningen. Gebouwd in 1959 door Aart de Ruijter en zijn zwager Henk van Wijk. Vanaf 1969-2013 bewoond door aannemer G. van Houwelingen.

Parallelweg 105-106

Twee onder een kapwoning, in 1960, in de avonduren in hun vrije tijd gebouwd door Kees Kroon en Kees de Koning. Dak rechts is later opgetrokken.

Parallelweg 99-100

Eigenlijk valt het niemand op dat er in het dorp nogal wat 'twee-kappers' staan, door de eerste bewoners destijds gebouwd.

Parallelweg 69

Twee onder een kapwoning, gebouwd in 1958 in de avonduren door twee bouwvakkers: Gerrit Dankers en Jop Paans.

Parallelweg nr. 30

'Ons Clubgebouw', door IJclub, Gymnastiekvereniging OKK en Korfbalvereniging Vriendenschaar in 1950 gebouwd. Er werd ruim 2.600 uur belangeloos gewerkt door leden van de verenigingen. Op 24 mei is het geopend door burgemeester De Boer.

Parallelweg 3

In 1966 is het gebouw vergroot met een toestelberging (4 x 6 m).

Vrijstaande eengezinswoning met schilddak, gebouwd in 1957 voor de fam. Van Dijk. Architect niet bekend. Nog in redelijk originele staat. Diagonaal siermetselwerk onder de goten die rusten op ijzeren consoles. Franse balkons, met daaronder houten bloembak op ijzeren consoles.

Spoorstraat 2 / Binnendams 118

De twee winkels (Zuivelhandel Arie de Wit en kruidenierswinkel Leen Timmer) werden gebouwd in 1955. De westelijke zijgevel is van witte kalksteen.

Het was de bedoeling hier nog een pand aan te bouwen. Dat is echter nooit gebeurd. De kruidenierswinkel van Leen Timmer was de eerste zelfbedieningswinkel in Hardinxveld-Giessendam.

Stationsstraat 2 – het station

<http://www.stationsinfo.nl/HardinxveldGiessendam.htm>

Dit spoorwegstation is gebouwd in 1958. Architect was de bekend spoorwegarchitect K. van der Gaast, van wie in het hele land vergelijkbare stations staan. Het metaalplastiek aan de voorzijde is ontworpen door Jan C. Borsje. Het vormde een geschenk van de plaatselijke bevolking aan de Spoorwegmaatschappij.

Een brede trappartij vormt de entree van het station. Dit wordt nog versterkt doordat de spoorlijn, en dus ook de perrons iets hoger liggen dan het straatniveau. Het gebouw oogt dus aan de straatzijde hoger dan op het perron. De ingang werd duidelijk gemarkeerd door een brede, vierkante betonnen omlijsting, die eerder ook bij de stations Vlaardingen Oost en Oldenzaal werd toegepast. Diezelfde omlijsting is ook aan de perronzijde van het gebouw te vinden. Ook het brede, platte dak met de dikke en geribbelde dakrand was op dit gebouw aanwezig. De brede overstek gaf de wachtenden op het eerste perron enige beschutting. Het gebouw is ontworpen met veel aandacht voor detail. Zo is langs de onderkant van het dak houtwerk aangebracht. De onderste helft van het gebouw is bekleed met kwartsietsteen. Ook op de twee muren aan de uiteinden van de trap is dezelfde soort natuursteen verwerkt. Daar bovenop staat een ronde betonnen bloembak, in dezelfde stijl als de dakrand. De binnenkanten van de betonnen omlijstingen zijn versierd met mozaïeken.

Het stationsgebouw heeft onzekere tijden gekend. Nadat in 2004 het loket werd gesloten werd het gebouw dichtgetimmerd, om vandalisme te voorkomen. Later werd er een restaurant in gevestigd.

Stationsstraat 4

Voormalige burgemeesterswoning. Gebouwd in de jaren '50 van de vorige eeuw. Het pand is nog in redelijk originele staat.

Op 1 september 1954 sloeg burgemeester L.A.C. Brinkman de eerste paal voor de ambtswoning, die hij in de loop van de tijd zelf zou gaan bewonen.

De woning werd gebouwd door aannemer W. de Ruiter van de Nieuweweg te Neder-Hardinxveld.

Stationsstraat 6

In 1956 gebouwd voor notaris Hogendoorn, die in 1964 verhuisde. Daarna werd het pastorie van de Hervormde Gemeente. Aannemer waarschijnlijk M. Stout niet bekend. Alle zichtbare onderdelen zijn nog in originele staat.

Stationsstraat 12

Gebouwd in 1964 voor notaris Hoogendoorn. Later dokterspraktijk fam. Strop. Extérieur is nog ongewijzigd. Architect H.H. van Harten, Geldermalsen. Aannemer: M. Stout, Hardinxveld-Giessendam.

Stationsstraat 20 - Stationskerk

Kerkgebouw van de Gereformeerde kerk (PKN), gebouwd in 1955-1956.

Tussen kerk en pastorie was oorspronkelijk een overkapping aangebracht waaronder fietsen konden worden gestald.

Architecten: J.M. Groeneveld en G. de Kluiver uit Sliedrecht. Aannemers: M. Stout en firma J.W. van der Meijden. Van der Meijden verzorgde ook het grootste deel van de betimmering. De kansel en de lambrisering van de galerij zijn van mahonie en ahorn, evenals het doopvont. Op 26 maart 1956 werd de kerk officieel in gebruik genomen. Het orgel is gebouwd door de Firma Blank uit Utrecht. Bij de keuze van het orgel was Frans van Tilburg, destijds een bekend organist en koordirigent in o.a. Gorinchem en Sliedrecht, adviseur. In de jaren 1976-1979 werd het kerkcentrum aangebouwd (architect Van Hunnik, Lambrechts & Overduin).

UITBREIDING GIESSENDAM

De woningen en gebouwen in de Boorstraat, Pulsstraat, Stationsstraat en het laatste deel van de Damstraat zijn allen gebouwd in de jaren '50 van de vorige eeuw.

Na de oorlog moesten er veel woningen worden gebouwd om de verwoeste panden te vervangen. Ook werden steeds meer oude dijkwoningen ongeschikt voor bewoning. Door de bombardementen in januari 1945 waren veel huizen in de Damstraat vernield. Ook 'over het spoor' werd de nodige schade aangericht.

Stationsstraat 31-45

Rijwoningen onder zadeldak, als typisch voorbeeld van naoorlogse wederopbouwperiode. Huurwoningen, gebouwd door de woningbouwvereniging. De voorzijde is nog grotendeels in originele staat. De interieurs zijn meerdere malen gerenoveerd. Het gaat hier om gespiegelde woningen, waardoor aan de buitenzijde een enigszins wisselend beeld ontstaat.

Stationsstraat 27: Calvijschool voor (M)ULO

Op 1 januari 1955 werd de Calvijschool voor ULO in gebruik genomen. De school werd gebouwd door aannemer W. de Ruiter. Later werd dit de VGLO. Thans is er de winkel van Expert.

De hal van de school. Aan de overzijde is de ambtswoning voor de burgemeester in aanbouw.

Woningen Stationsstraat 1-15

Een voorbeeld van naoorlogse wederopbouwperiode. Niet alleen qua architectuur, maar nadrukkelijk ook praktisch. Ze vervingen de in de oorlog vernielde woningen in de omgeving.

De voorgevels zijn grotendeels nog in originele staat. De entrees worden geaccentueerd d.m.v. een omlijsting van subtiel witgeschilderd metselwerk. Enkele woningen zijn groter dan de andere.

Stationsdwarsstraat

Twee onder een kap woningen, midden jaren '50 en in een hoger segment.

Winkelgalerij Damstraat

De winkelgalerij met bovenwoningen werd gebouwd in 1955/1956 ter vervanging van de panden die waren verwoest bij het bombardementen op maandag 29 januari en dinsdag 6 februari 1945 door geallieerde vliegtuigen. De aanval was gericht op het spoorwegstation en het stationskoffiehuis, waarin een Duitse zender stond.

De gevels zijn voorzien van betonnen pilasters. De portieken zijn grotendeels nog voorzien van stoepten met de originele tegelbekleding onder brede kozijnen met staand metselverband.

Damstraat 2

Voormalig woon/winkelpand van Dirk de Ruiter, ijzerwaren, gereedschap, tabak en huishoudelijke artikelen. Gebouwd in 1957. Na de beëindiging van het bedrijf werd het verbouwd tot Herensociëteit De Spijker en er zijn plannen om er appartementen in te maken

Troelstrastraat 5 Werf Merwede Stichting

Gebouwd in 1952/1953, in geopend op 16 juni 1953. Ontworpen door de landelijk bekende architect Sybold van Ravesteyn. Het gebouw was een geschenk van de directie van Scheepswerf De Merwede t.g.v. het 50-jarig bestaan van de werf voor de personeelsvereniging van de werf en de inwoners van Hardinxveld en Giessendam. Het aangebouwde restaurant is op 7 mei 1966 geopend

Woningen Peulen eerste gedeelte.

Vormen een geheel met Merwedestichting. Alle oudere huizen in de 'staatsliedenbuurt' zijn gebouwd in de jaren '50 of begin jaren '60. Veel woningen werden gebouwd voor werknemers van scheepswerf De Merwede.

Woningen aan de Troelstrastraat

Peulenlaan / hoek Thorbeckestraat

De eerste flats aan de Peulenlaan, in 1958/59 gebouwd in een verder nog nagenoeg lege Peulen.